

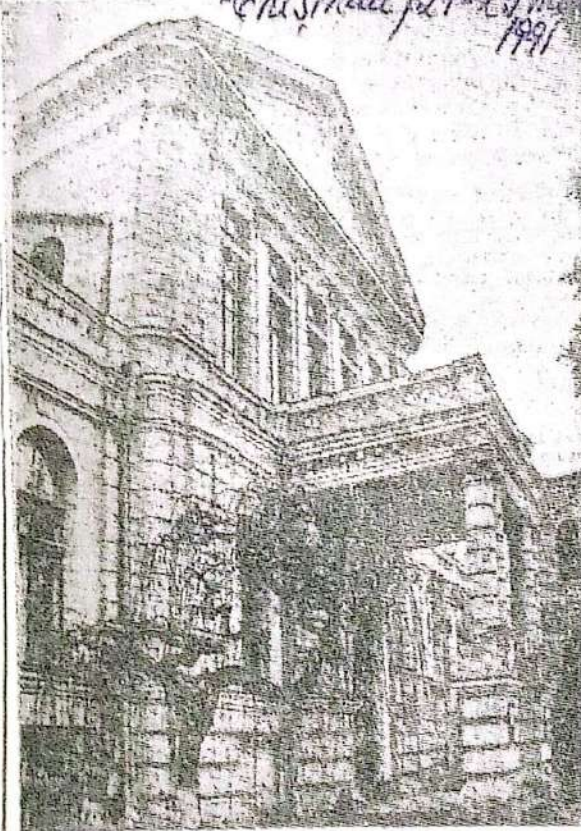
27 noiembrie 1991 Intr-o delegatie „Pro B.B.”,

L. A. participă la festivitate.

Atenți realizez:

- Mincea Sugar - este „I. Hiescu” al Bosorchiei
- Contratiimpul dintre Bucer. și Chișinău pe problema Unirii
- Frontul Popular - „opozitia democratică” din Rom.
- „Pro B.B.” este manipulată de Hiescu, de FSN. și aluneacă spre o „apolitizare” suspectă, ineficientă,
După încercări pt. a determina
lămurirea lui... mă retrag din
„plasa” Pro B.B. L.E.

Chișinău, 27-29 Martie
1991



SFATUL ȚĂRII

În această clădire, care găzduiește astăzi Conservatorul de Stat din Moldova „G. Muzilescu”, a fost semnat la 27 martie 1918 Actul Unirii Basarabiei cu România. Acest eveniment deosebit de important pentru istoria națională a fost marcat și pe frontispiciul clădirii, după 73 de ani, printr-o placă comemorativă. S-au pomenit numele eroilor martiri ai neamului, care au salvat pentru 22 de ani pământurile Basarabiei de foamele, război și deportări.

În ziua Unirii

Prima parte

La 27 martie, întâlnire festivă la Palatul Prieteniei din Chișinău. Participă Președintele Moldovei, Mircea Ion Snegur, ministrul Culturii și cultelor, Ion S. Ungureanu, președintele Asociației culturale Pro Basarabia și Bucovina, poeta Renata Verejanu, membri ai filialelor din România ai aceluiași asociației Tallana Halipa, Iulia Scutaru, Vasile Lăju, consilierul primului-ministru Ștefan Borda, redactorul-șef al revistei „Basarabia”, poezul Dumitru Matcovschi, poezii Ștefan Sofronovici, Antoaneta Apostol și Dan Anghelescu, istoricul Livia Dandaca, reprezentanți ai presei din Moldova și România.

DISCURSUL PREȘEDINTELUI SNEGUR

LA 27 MARTIE 1991 —
TEXT PRESCURTAT

„Deficitul de cultură ne-a împus deficitul de mărfuri și de produse alimentare. El a provocat violența și discordia dintre oameni, dintre grupuri sociale, partide și mișcări de masă.

Dacă centrul și de acum înal-

te ne va socoti drept niste ordonanțe, atunci la sigur va dispărea și voința altora de a mai colabora cu structurile lui, de a-i permite să participe la materializarea drepturilor noastre fundamentale. De dezastrul în care ne aflăm este răspunzătoare și politica „de ciomag”, cind popoarele erau năpăstuite. Gradul de plecăciune a capului și de încovoiere a spinării determină coeficientul de „mărinimie părintească” a celor care fără voia poporului s-au întornat domnitori în Moldova.

Norocul nu trebuie căutat. El se află în minile noastre. Norocul nostru e țara în care ne-am născut, e poporul care ne-a crescut, e casa în care trăim, e vremea în care mai putem salva Moldova.”

După discursuri se interpretează melodii și se recită versuri.

Doamna Halipa — „De cîte ori îl vedem pe dl. Snegur la tv, sau citim despre dînsul spunem: ne trebuie acest președinte!”

A urmat un program literar-artistic de o înaltă înuță.

A doua parte

În seara comemorării UNIRII MOLDOVEI CU ROMANIA are loc un spectacol omagial susținut de cîntărețea Irina Loghin și formația moldovenescă de dansuri „Jocul”.

Spectatorul privește fix, cu respirația tălătată. Între cîntece, o mulțime se îndreaptă spre scenă pentru a dărui flori cîntecele, din păcate, nu sînt moldovenești. Doar de petrecere, nostalgice sau vote bună. Un fel de: „Spune-mi dragă cine ești și ce muncești!”.

Tambalagiu Costel Pandulescu, din formația cîntăreței Irina Loghin cîștigă o mare

simpatie din partea publicului. Nici restul formației nu rămîne „pîgubită”, mai ales a doua zi cînd achiziționează cîteva televizoare color, prin cine știe ce mijloace....

Formația de dansuri demonstrează că-și merită renumele de car se bucură. Este aplaudată la scenă deschisă.

Și ziua la sfîrșit.

P.S. Este de menționat faptul că Frontul Popular din Moldova nu a participat la nici una din manifestările ocazionale de UNIRE.

1787 - Rusia țaristă ocupă teritoriul dintre Bug și Nistru, ajungând la granița Moldovei.

1806-1808 - Tratatul franco-rus. Napoleon - Alexandru I. Tilsit - Erfurt. Rusia dorea Principatele române. La Erfurt (1808) Napoleon admite anexarea Moldovei și Munteniei de către Rusia.

1810 - Țarul oferă habsburgilor Oltenia, pentru ca aceștia să-i recunoască anexarea Moldovei și Munteniei.

1811 - Țarul este dispus să dea Muntenia și Moldova dintre Carpați și Sfret, în schimbul Galiciiei.

1812 - Pe fondul campaniei lui Napoleon în Rusia, la 28 mai, prin pacea ruso-turcă de la București, Rusia anexează Moldova dintre Prut și Nistru.

EVOCĂRI

Pregătirea pentru unire începe încă din 1917. Sint întocmite **CELE ZECE PORUNCI ALE NEA-**

Scurtă cronologie

MULUI MOLDOVENESC.

1. Nu uita că ești moldovan și trebuie să rămii moldovan.

2. Nu uita că neamul din care faci parte este un neam mare și este înrudit cu cele mai alese neamuri.

3. Nu uita că omul cinstit și deștept își iubește limba și neamul său.

4. Nu uita că trebuie să vorbești cu frații tăi numai moldovenește.

5. Nu uita niciodată țara ta scumpă și frumoasă noastră Basarabie, care mult a îndurat de la străini.

6. Nu uita că în unire stă puterea și izbăvirea neamului moldovenesc.

7. Nu uita că numai prin străduință și luptă vei dobândi drepturile tale.

8. Nu uita că ești dator să lucrezi din răspuțeri ca Basarabia să fie slobodă și autonomă, adică cu o cîrmuire a ei aleasă de moldoveni.

9. Nu uita că trebuie să fi stăpîn adevărat în țara ta și frate bun pentru toate neamurile trăitoare pe pămîntul țării.

10. Nu uita că întîlnind pe fratele tău trebuie să-i zici Tăișcă Basarabia autonomă.

Semnează. Comitetul ostașilor basarabeni de pe frontul românesc

La 3 martie, 18 țărani, membri ai Consiliului Județean, în frunte cu viitorul deputat Costache Leanca făceau prima **MOȚIUNE**, prin care cereau unirea: „Propunem la glăsuire dorința noastră arătată mai la vale, de a ne uni cu țara noastră

tră mună, Româria; voim să împărțim cu ea, frățeste, tot norocul și nevoile vieții noastre viitoare ca și în vremile Moldovei lui Ștefan cel Mare.

La 29 decembrie 1929, în Parlamentul României, evocînd actul unirii Costache Leanca (PNȚ) spunea: „...că sintem același popor, că vorbim același limbă și ne închinăm aceluiași Dumnezeu. Tragedia istorică însă, a pus pe fruntea fiecăruia din noi o altă pecetie (...) Domnilor deputați, sinteți chemați să zidiți o nouă țară din cele patru trunchiuri răzlețite pînă ieri. Din înfrunchiparea celor patru trunchiuri, din amalgamarea celor patru culturi și celor patru mentalități, din respectarea deosebirilor istorice, poate naște o cultură românească originală, cu care vom putea păși mîndri în concertul popoarelor civilizate”.

Grupul al istoricului
LIVIA DANDARA

Șteflea, 4 aprilie '91

Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” - Sectorul expo
Tiparul: Combinat



Satul din poveste

Șatul Durlești nu este departe de Chișinău. În ziua de 28 martie am însoțit mașina care a adus cărți, pentru Școala gen. 64 din localitate. Ele provin din donații, iar inițiativa aparține d-lui Vasile Lupu, de la Asociația Pro Basarabia și Bucovina. Sindicatul liber din Întreprinderea Mecanică Fină Sibiu a avut cea mai mare contribuție. Transportul a fost asigurat de Uniunea Artiștilor Plastici.

Copiii ne-au primit în școală îmbrăcați în costume naționale, cu piine și sare. Directoarea Eleonora Acsente și elevii au susținut un scurt program de versuri, în dulcele grai cu accent moldovenesc.

Coeziunea spirituală dintre membri delegației și durleșteni a atins punctul culminant, când soția profesorului Ștefan Sofronovici a recitat într-o manieră inegalabilă balada Miorița. Din ochii multora s-au rostogolit pe obraji, lacrimi ale suferinței.

În vizită la familia Sofronovici „cinstindu-le casa”, ca musafiri ce ne aflam, am rămas cu toții plăcut surprinși de cele două lcoane din perete, încadrate de ștergare țărănești, cusute cu motive naționale. Ele reprezentau pe Ștefan cel Mare și pe Eminescu. Mezinul familiei ne-a recitat câteva poezii, dovedind că moștenește talentul mamei sale. A fost una din zilele de care nu-ți poți despărți amintirea niciodată.

Import presă PO Box 12 201, telex 10376 presfir București, Calea
poligrafic București